

TC.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.19.00.02/809.99
Konu : Stok veya ihtiyaç fazlası uygulamaları
ve bu malların devir işlemleri.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Bşk.lığı Evrak Şubesi
Müdürlüğü
23 Aralık 2011 17:45:05 /14093

..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

- İlgi:** a) 13.02.2009 tarihli ve 2009/10 sıra numaralı Genelge.
b) 11.04.2011 tarihli ve 2011/29 sıra numaralı Genelge.

Bakanlığımızın yürütmekte olduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı ile halkımıza daha iyi bir sağlık hizmeti sunumu amaçlanmış olup bu amaca yönelik çalışmalar kesintisiz olarak devam etmektedir. Sağlık hizmeti sunumunun sağlanmasında ihtiyaç duyulan kaynakların yeterince ve zamanında karşılanması, yüksek maliyetli sağlık hizmeti girdilerine karşılık, kıt kaynakların ekonomik, etkin ve verimli kullanılması önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda ilgi sayılı genelgeler ile bir takım düzenlemeler yapılarak "Azami Stok Miktarı Uygulaması" başlatılmış ve stok fazlası ürünlerin ihtiyacı olan kurumlara devredilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Herhangi bir nedenle ihtiyaç fazlası haline gelen taşınırların ihtiyacı olan kurumlara bedelsiz olarak devri de ayrıca düzenlenmiştir.

Bakanlığımıza bağlı döner sermayeli kurumlarımızda tedarik ve stok yönetiminin daha etkin yapılabilmesi amacıyla, stok yönetimine ilişkin uygulamalarla ilgili olarak bazı hususların tekrar hatırlatılması bağlamında aşağıda belirtilen açıklamaların yapılmasına ihtiyaç hâsıl olmuştur.

1-Stok veya İhtiyaç Fazlası Malların Devrine İlişkin Genel Hükümler

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde, Bakanlığımıza bağlı döner sermayeli işletmelerce kullanılmayan veya ihtiyaç fazlası olan mal ve demirbaşların israf edilmeden kullanılması ve ihtiyaç duyan işletmelere bedelsiz veya tespit edilecek bir bedel üzerinden devrinin yapılması amacıyla, 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı "Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkındaki Kanun"unun 3 üncü maddesinde 5335 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmış ve anılan değişiklikle Kanunun 3 üncü maddesinde;

"...Döner sermayeli işletmeler, kullanmadıkları veya ihtiyaç fazlası olan mal ve demirbaşları bedelsiz veya tespit edilecek bedel üzerinden birbirlerine devredebilirler. Aynı il sınırları içerisindeki döner sermayeli işletmeler ariyet sözleşmesi ile birbirlerine mal verebilirler..." şeklinde hükme yer verilmiştir.

Diğer taraftan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3 maddesinin (h) bendinde yapılan değişiklik sonrasında da sağlık hizmeti sunan tüm kamu idarelerinin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden mal ve hizmet almaları mümkün hale gelmiştir.

Söz konusu değişiklik sonrası Maliye Bakanlığı'na *"4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İdarelerin Teşhis ve Tedaviye Yönelik Olarak Birbirlerinden Yapacakları Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Yönetmelik"* yayımlanmış, Bakanlığımızca da 13/02/2009 tarihli ve 2009/10 sıra nolu Genelge yayımlanmıştır.

TC.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.19.00.02/809.99
Konu : Stok veya ihtiyaç fazlası uygulamaları
ve bu malların devir işlemleri.

Mezkûr genelgede özetle;

Bakanlığımıza bağlı döner sermayeli kurumlarımızın bundan sonra teşhis ve tedaviye yönelik olmak üzere birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımlarında anılan yönetmelik hükümlerine göre hareket edecekleri,

Bakanlığımıza bağlı döner sermayeli kurumların, kullanmadıkları veya ihtiyaç fazlası olan mal ve demirbaşları bedelsiz veya tespit edilecek bedel üzerinden birbirlerine devretmede veya aynı il sınırları içerisinde olmak kaydıyla ariyet sözleşmesi ile birbirlerine mal vermede eskiden olduğu gibi yukarıda zikredilen 209 sayılı Kanun hükmüne göre hareket edecekleri belirtilmiştir.

2- Stok veya İhtiyaç Fazlası Malların Devrinde Muayene-Kabul İşlemleri

Kurumlarımızdan alınan geri bildirimlerde stok veya ihtiyaç fazlası mal devirlerinde muayene ve kabul işlemlerinin kısacası muayene ve kabul komisyon raporunun hazırlanıp hazırlanmayacağı konusunda tereddütler olduğu gözlemlenmiştir.

Bilindiği üzere Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan mezkûr yönetmelikte, kurumların teşhis ve tedaviye yönelik birbirlerinden temin edecekleri malların muayene ve kabul işlemlerinin yapılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan 4734 sayılı Kanun uyarınca yayımlanan Mal Alımları Denetim Muayene Ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik'in Kapsam başlıklı 2 nci maddesinde; *"Bu Yönetmelik, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının, bu Kanun hükümlerine göre yaptıkları ihaleler sonucunda teslim edilen mal için 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 11 inci maddesi uyarınca kuracakları muayene ve kabul komisyonlarının kuruluş ve çalışma esasları ile ara denetim, muayene ve kabul işlemlerinde uygulanacak esas ve usulleri kapsar"* şeklinde hükme yer verilmiştir.

Anılan hükümden de anlaşılacağı üzere söz konusu yönetmelik sadece ihaleler sonucunda teslim alınacak olan malların denetim, muayene ve kabul işlemlerini düzenlemektedir.

Ayrıca bedelli veya bedelsiz devre konu olan mal ve malzemelerin muayene ve kabul işlemlerinin ihale dokümanına ve sözleşme hükümlerine göre devreden kurum tarafından piyasadan ilk teslim alındığında yapıldığı veya yapılmak zorunda olduğu da unutulmamalıdır.

Sonuç olarak Bakanlığımıza bağlı kurumlar arasında gerçekleşen bedelli veya bedelsiz devirlerde herhangi bir muayene ve kabul komisyonunun kurulmasına ve bu yönde işlem tesisine gerek bulunmamaktadır.

3- Stok veya İhtiyaç Fazlası Malların Devir İşlemleri

Bahse konu devir işlemleri Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilmekte olup, mezkûr yönetmeliğin "Devir Alınan Taşınırların Girişi" başlıklı 19 ncu maddesinde:

"(1) Kamu idarelerince 31 inci madde hükümlerine göre bedelsiz olarak devir alınan taşınırlar, devreden idarenin Taşınır İşlem Fişinde gösterilen değer esas alınarak düzenlenecek Taşınır İşlem Fişi ile giriş kaydedilir ve Fişin bir nüshası yedi gün içerisinde

TC.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.19.00.02/809.99
Konu : Stok veya ihtiyaç fazlası uygulamaları
ve bu malların devir işlemleri.

devreden idarenin çıkış kaydına esas Taşınır İşlem Fişine bağlanmak üzere gönderilir. Devralan idarenin yapmış olduğu taşıma giderleri taşınırın değeri ile ilişkilendirilmez.

(2) Aynı kamu idaresinin muhtelif harcama birimlerinin ambarları arasında devredilen taşınırların alınmasında da Taşınır İşlem Fişi düzenlenir ve Fişin birinci nüshası ilgili taşınır kayıt ve kontrol yetkilisine verilir.

(3) Aynı harcama biriminin ambarları arasındaki taşınır devirlerinde düzenlenen Taşınır İşlem Fişi muhasebe birimine gönderilmez.”

Şeklinde hükme yer verilmiştir.

Anılan hükümden de anlaşılacağı üzere söz konusu devirlerde ayrıca bir muayene ve kabul komisyonu kurma ve bu yönde bir işlem tesis etme gereği de bulunmamaktadır.

Ancak Taşınır Kayıt Kontrol Yetkililerinin diğer mal veya malzemeler gibi bedelli veya bedelsiz olarak diğer kamu idarelerinden teslim alacakları mal veya malzemeleri her zaman cins ve niteliklerine göre sayarak, tartarak, ölçerek teslim almaları gerektiği unutulmamalıdır.

4-Stok veya İhtiyaç Fazlası Malların Devirlerinde İlave Maliyetler

Bilindiği üzere 2009 yılından itibaren 2009/23, 2009/45 ve 2009/63 sıra nolu genelgeler ile stok ve ihtiyaç fazlası taşınırlara ilişkin çeşitli düzenlemeler yapılmış ve bu bağlamda il stok koordinasyon birimleri oluşturulmuştur.

2011/29 sıra nolu genelgenin "A-Azami Stok Miktarı Uygulaması Ve Stok Fazlası Sorgulamalar " başlığının 7 nci maddesinde: "Stok fazlası malzeme devralınırken; birim fiyat ve nakliye masrafları dikkate alındığında, kurumun mevcut alım fiyatlarına göre ilave maliyet oluşması durumlarında devralma zorunluluğu bulunmamaktadır" şeklinde düzenleme yapılmıştır. Anılan düzenleme ile alınacak ürünün nakliye vb. maliyetleri dikkate alınarak kurum için ekonomik alım yönteminin tercih edilmesi idarenin takdirine bırakılmıştır.

Ancak stok fazlası listesinde yer alan ürünlerin devri değerlendirilirken devir alan kurum tarafından sadece nakliye maliyetlerinin göz önünde bulundurulmaması, bunun yanında kendisi tarafından yapılacak ihalede oluşacak ihale maliyetlerini ve ihale süreçlerini de göz önünde bulundurması önem arz etmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımıza bağlı hastanelerde bulunan stokların havuz şeklinde değerlendirilip stok fazlasından temin edilebilecek ürünlerde, ürünü talep eden kurumun ödeyeceği bedelin yine Bakanlığımıza bağlı başka bir hastaneye kaynak sağlayacağı göz önüne alındığında, birim fiyatlarda farklılıktan doğan maliyetin kurum için bir işletme zararı olarak değerlendirilmemesi önem arz etmektedir. Ayrıca kurumların kendileri için ihtiyaç olup fazla mal kabulü dolayısıyla stok fazlası hale gelen bir kısım ürünleri bedelsiz olarak devretmesi de izah edildiği gibi kurum için işletme zararı olarak değerlendirilmeyip sağlık hizmeti sunumu için kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması esasınca hareket edilmesi gerekmektedir.

TC.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.19.00.02/809.99
Konu : Stok veya ihtiyaç fazlası uygulamaları
ve bu malların devir işlemleri.

5-Sağlık Kurumları Arasında Acil İhtiyaç Duyulan Herhangi Bir Mal Veya Malzemenin Devri

Birinci önceliği sağlık hizmeti sunmak olan kurumlarımızın sağlık hizmeti sunumunda aksaklıklara meydan vermemeleri için; özellikle aynı il içerisinde bulunan kurumlar başta olmak üzere mesai saatleri gözötilmeden stok havuzunda bulunan (*ihtiyaç veya stok fazlası olmasına bakılmaksızın*) ve acil ihtiyacı karşılayacak ürünlerin devrinde her türlü kolaylığı birbirlerine sağlayacaklardır. Bu tür devirler öncelikle talep ve teslim işlemini yapan ilgili depo sorumlularınca veya nöbetçi personelce tutanak karşılığı gerçekleştirilecektir. Taşınır devrine ilişkin işlemler idarenin takdiriyle stok veya ihtiyaç fazlası devir niteliğinde daha sonra tesis edilecektir. **(Yazışma, protokol vb. işlemlerin, sağlık hizmeti sunumu için bir hastaya lazım olabilecek malzemenin devrine engel teşkil edecek prosedürler olarak uygulanmaması gerekmektedir)**

Örnek; Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedavi gören bir hasta için acil ihtiyaç duyulan Human Albumin il stokuna bakıldığında, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi deposunda var ise ilgili taşınır görevlisi veya mesai dışında görevli olan nöbetçi personel tarafından bahse konu ilaç, ihtiyacı olan hastaneye tutanak karşılığı teslim edilerek öncelikle sağlık hizmeti sunumunun gereği yapılacaktır.

Daha sonra malı teslim eden idarenin takdirine göre tutanakla teslim edilen ilaç veya tıbbi sarfın iade mi alınacağı yoksa bedelli veya bedelsiz devir mi yapılacağı kararlaştırılarak buna göre en geç 2 iş günü içerisinde işlem tesis edilecektir. (Not: Bu tür uygulamalarla kurumlar arasında tesis edilecek olan protokollere acil hallerde ilaç veya tıbbi sarfın tutanakla teslim edilebileceğine dair hüküm konulması da uygulamada kolaylık sağlayacaktır.)

6- İlaç ve Tıbbi Sarf Malzemelerinde Ertesi Yıla Geçen Yüklenme

Bilindiği üzere ihtiyaçların giderilmesine yönelik yapılan alımların bazı istisnalar hariç bütçe yılı ile sınırlı olması gerekmektedir. Alımlarla ilgili olarak tüm işlemlerin bütçe yılı içerisinde tamamlanması zorunluluğu; uygulamada özellikle mal alımlarında ihale süreçlerinin şikâyet gibi herhangi bir nedenle uzaması halinde alımların sözleşmeye bağlanamamasına, sözleşmeye bağlanan alımlara ilişkin teslimatın zamanında yapılamamasına, teslimatın mali yılsonuna yığılmasına, ihale sürecinin tekrar yaşanarak gereksiz yere zaman ve kaynak israfına, ihtiyaçların zamanında karşılanamamasına, gereksiz stok ve stok maliyetine, ödemelerin belirli bir döneme yığılmasına ve kurumsal baz da mali sıkıntılara neden olmaktadır.

Bahse konu sıkıntıların giderilmesine yönelik olarak gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda gerekse 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunu'nda geçen zaman sürecinde çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu düzenlemelerden biriside 5018 sayılı Kanunu'nun "Ertesi yıla geçen yüklenme" başlıklı 27 inci maddesinde yapılan düzenlemedir. Söz konusu düzenleme çeşitli mal alımlarında izleyen yılın haziran ayını geçmeyecek şekilde yüklenme yapılabilmesine imkân tanımaktadır. Söz konusu düzenlemenin kurumlarımızda uygulanmasının yaygınlaştırılması ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik olarak 16/06/2009 tarihli ve B.10.0.SGB.0.81.00.05/949/5873 sayılı genel yazımızda geniş açıklamalara yer verilmiştir.

TC.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.19.00.02/809.99
Konu : Stok veya ihtiyaç fazlası uygulamaları
ve bu malların devir işlemleri.

Sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sunulmasının önemli bileşenlerinden biriside mevzuatın kurumlarımıza tanıdığı yetkilerden azami ölçüde faydalanılmasıdır. Kurumlarımız “**ertesi yıla geçen yüklenme**” yetkisini kullanarak ihtiyaçlarını kesintiye uğratmadan sürekli bir şekilde temin edebilir, stok seviyelerini istenilen düzeyde tutabilir, stok maliyetlerini en aza indirebilir ve tedarikçilere yapılacak ödemeler hususunda sıkıntıya düşmeyebilir.

Tüm bunlara rağmen Bakanlığımıza bağlı bazı kurumların hala ihale dokümanlarında işin bitim tarihini yılsonu olarak belirledikleri ve bu düzenlemenin doğal sonucu olarak da yılsonunda stok seviyesinin aşırı yükseldiği görülmektedir.

Kurumlarımızın çeşitli mal alımlarında, mezkûr Kanun hükmü ve ilgi genel yazı doğrultusunda **ertesi yıla geçen yüklenme** yapabilecekleri unutulmamalıdır.

7- Sözleşmeler Kapsamında İş Eksilişlerinin Yapılması

Kurumlarımızdan alınan geri bildirimlerde veya yapılan takiplerde; bazı ürünlerde çeşitli nedenlerle kullanımın yavaşlamasına ve stok seviyesinin yükselmesine rağmen sözleşmeye bağlanan miktarın tamamının alınmasına yönelik girişimlerin devam ettiği görülmektedir.

Bilindiği üzere 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 24 üncü maddesi idarelere, sözleşmelere hüküm koymak şartıyla sözleşmeye bağlanmış işlerde ilave iş (iş artışı) yaptırılmasına veya iş eksilişine gidilmesine imkân sağlamaktadır.

Kurumlarımızın uygun stok seviyelerini yakalayabilmeleri ve stok maliyetlerini düşürebilmeleri için izlenecek yöntemlerden birisinin de sözleşmeye bağlanmış işlerde gerektiğinde iş eksilişine gidilmesinin olduğu unutulmamalıdır.

Tüm bu açıklamalar ışığında, stok ve ihtiyaç fazlası devir süreçlerinin yukarıda yapılan açıklamalarda dikkate alınarak kurumlarımızın tam bir eş güdüm ve koordinasyonu ile yürütülmesi gerekmekte olup, konunun il stok koordinasyon birimleri ile kurumların ilaç ve tıbbi sarf sorumluları başta olmak üzere satın alma birimleri ve stok yönetiminde yer alan ilgililere tebliği hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Hakan AKSU
Bakan a.
Başkan Yardımcısı

Dağıtım:
Gereği: 81 İl Valiliği